

# บทที่ 1

## บทนำ

### ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาคนหรือทรัพยากรมนุษย์ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ได้กำหนดสิทธิความเสมอภาคของคนพิการไว้อย่างชัดเจน ในหลายมาตรา อาทิ มาตรา 27 ที่บัญญัติว่า มาตรการที่รัฐกำหนดขึ้น เพื่อจัดอุปสรรคหรือส่งเสริมให้บุคคลสามารถใช้สิทธิหรือเสรีภาพได้เช่นเดียวกับบุคคลอื่น มาตรา 54 ยังระบุว่า รัฐต้องดำเนินการให้ผู้เรียนทุกคนได้รับการศึกษาเป็นเวลาสิบสองปี เพื่อพัฒนาร่างกาย จิตใจ วินัย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาให้สมกับวัย การศึกษาทั้งปวงต้องมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีวินัย ภูมิใจในชาติ (รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย, 2560) และยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561-2580) ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญ เพื่อพัฒนาคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี เก่ง และมีคุณภาพ โดยคนไทยมีความพร้อมทั้งกาย ใจ สติปัญญา มีพัฒนาการที่รอบด้าน และมีสุขภาวะที่ดีในทุกช่วงวัย มีจิตสาธารณะ รับผิดชอบต่อสังคมและผู้อื่น มัธยัสถ์ อดออม โอบอ้อมอารี มีวินัย รักษาศีลธรรม เป็นพลเมืองดีของชาติ มีหลักคิดที่ถูกต้อง มีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 มีทักษะสื่อสารภาษาอังกฤษ และภาษาที่ 3 และอนุรักษ์ภาษาท้องถิ่น มีนิสัยรักการเรียนรู้และการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตสู่การเป็นคนไทยที่มีทักษะสูง เช่น เป็นนวัตกรรม นวัตกรรม ผู้ประกอบการ เกษตรกรยุคใหม่ และอื่น ๆ โดยมีสัมมาชีพตามความถนัดของตนเอง ตัวชี้วัด ประกอบด้วย การพัฒนาคุณภาพชีวิต สุขภาวะและความเป็นอยู่ที่ดีของคนไทย ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิต รวมถึงการพัฒนาสังคมและครอบครัวไทย โดยประเด็นยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนา และการเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ประกอบด้วย การปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรม มุ่งเน้นให้สถาบันทางสังคมมีส่วนร่วมปลูกฝังค่านิยมและวัฒนธรรมที่พึงประสงค์ โดยการปลูกฝังค่านิยมและวัฒนธรรมผ่านการเล็งดูในครอบครัว การบูรณาการเรื่องความซื่อสัตย์ วินัย คุณธรรม จริยธรรมในการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา การสร้างความเข้มแข็งในสถาบันทางศาสนา การปลูกฝังค่านิยมและวัฒนธรรม โดยใช้ชุมชนเป็นฐานการสร้างค่านิยมและวัฒนธรรมที่พึงประสงค์จากภาคธุรกิจการใช้สื่อและสื่อสารมวลชน ในการปลูกฝังค่านิยมและวัฒนธรรมของคนในสังคม รวมถึงการส่งเสริมให้คนไทยมีจิตสาธารณะ และมีความรับผิดชอบต่อส่วนรวม

ในส่วนการพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต มุ่งเน้นการพัฒนาคนเชิงคุณภาพในทุกช่วงวัย ประกอบด้วย 1) ช่วงการตั้งครรภ์ / ปฐมวัย เน้นการเตรียมความพร้อมให้แก่พ่อแม่ก่อนการตั้งครรภ์

- 2) ช่วงวัยเรียน / วัยรุ่น ปลุกฝังความเป็นคนดี มีวินัย พัฒนาทักษะการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับศตวรรษที่ 21
- 3) ช่วงวัยแรงงาน ยกย่องศักยภาพทักษะและสมรรถนะแรงงานสอดคล้องกับความต้องการของตลาด
- และ 4) ช่วงวัยผู้สูงอายุ ส่งเสริมให้ผู้สูงอายุเป็นพลังในการขับเคลื่อนประเทศ

ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ มีการปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 มุ่งเน้นผู้เรียนให้มีทักษะการเรียนรู้ และมีใจใฝ่เรียนรู้ตลอดเวลาโดยการปรับเปลี่ยนระบบการเรียนรู้ให้เอื้อต่อการพัฒนาทักษะสำหรับศตวรรษที่ 21 เปลี่ยนโฉมบทบาท “ครู” ให้เป็นครูยุคใหม่ เพิ่มประสิทธิภาพระบบการบริหารจัดการศึกษาในทุกระดับทุกประเภท พัฒนาระบบการเรียนรู้ตลอดชีวิต สร้างความตื่นตัวให้คนไทยให้ตระหนักถึงบทบาทความรับผิดชอบ และการวางตำแหน่งของประเทศไทยในภูมิภาคเอเชียอาคเนย์และประชาคมโลก การวางพื้นฐานระบบรองรับการเรียนรู้โดยใช้ดิจิทัลแพลตฟอร์มและการสร้างระบบการศึกษาเพื่อเป็นเลิศทางวิชาการระดับนานาชาติ การตระหนักถึงพหุปัญญาของมนุษย์ที่หลากหลายโดยการพัฒนา และส่งเสริมพหุปัญญาผ่านครอบครัว ระบบสถานศึกษา สภาพแวดล้อม รวมทั้งสื่อตั้งแต่ระดับปฐมวัย การสร้างเส้นทางอาชีพ สภาพแวดล้อมการทำงาน และระบบสนับสนุนที่เหมาะสมสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษผ่านกลไกต่าง ๆ การดึงดูดกลุ่มผู้เชี่ยวชาญต่างชาติและคนไทยที่มีความสามารถในต่างประเทศให้มาสร้างและพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมให้กับประเทศ การเสริมสร้างให้คนไทย มีสุขภาวะที่ดีครอบคลุมทั้งด้านกาย ใจ สติปัญญา และสังคม โดยการสร้างความรอบรู้ด้านสุขภาวะ การป้องกัน และควบคุมปัจจัยเสี่ยงที่คุกคามสุขภาวะ การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการมีสุขภาวะที่ดี การพัฒนาระบบบริการสุขภาพที่ทันสมัย สนับสนุนการสร้างสุขภาวะที่ดี และการส่งเสริมให้ชุมชนเป็นฐานในการสร้างสุขภาวะที่ดีในทุกพื้นที่ การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ โดยการสร้างความอยู่ดีมีสุขของครอบครัวไทย การส่งเสริมบทบาทการมีส่วนร่วมของภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ครอบครัว และชุมชนในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ การปลุกฝังและพัฒนาทักษะนอกห้องเรียน และการพัฒนาระบบฐานข้อมูลเพื่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ การเสริมสร้างศักยภาพการกีฬาในการสร้างคุณค่าทางสังคม และพัฒนาประเทศ โดยการส่งเสริมการออกกำลังกาย และกีฬาขึ้นพื้นฐานให้กลายเป็นวิถีชีวิต การส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมออกกำลังกาย กีฬาและนันทนาการ การส่งเสริมการกีฬาเพื่อพัฒนาสู่ระดับอาชีพ รวมถึงการพัฒนากีฬาการกีฬานันทนาการเพื่อรองรับการเติบโตของอุตสาหกรรมกีฬา (สำนักงานเลขาธิการของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ, 2560)

การพัฒนาผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา หมายถึง กลุ่มผู้เรียนที่มีความต้องการพิเศษ เป้าหมายสำคัญ คือ ต้องการให้ผู้เรียนมีพัฒนาการตามศักยภาพของแต่ละบุคคล ทั้งในด้านที่มีพัฒนาการปกติ และด้านที่มีความบกพร่อง หรือการมีความแตกต่างทางการเรียนรู้ หรือการมี

ความสามารถพิเศษตามที่ระบุไว้ในแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (Individualized Education Program : IEP) หรือ แผนการให้บริการช่วยเหลือเฉพาะครอบครัว (Individualized Family Service Plan : IFSP) ซึ่งจัดทำขึ้นบนพื้นฐานความต้องการจำเป็นของผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนที่มีความต้องการพิเศษมีความพร้อม สามารถเข้าสู่บริการช่วงเชื่อมต่อ (Transitional Services) หรือส่งต่อ (Referral) เข้าสู่การศึกษาในระดับเดียวกัน และระดับที่สูงขึ้น หรือการมีอาชีพ หรือการดำรงชีวิตในสังคมได้ตามศักยภาพของแต่ละบุคคล ผู้เรียนทุกคนมีทักษะการดำรงชีวิต มีสุขภาวะที่เหมาะสมตามวัย มีความเข้มแข็ง อดทน และสามารถพึ่งตนเองในสังคมอนาคตที่ซับซ้อน และสามารถป้องกันตนเองจากภัยคุกคามรูปแบบใหม่ได้ ดังนั้น จึงได้มีการกำหนดแนวทางการดำเนินการตามนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน คือ ต้องให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม (Early Intervention : EI) ที่ศูนย์การศึกษาพิเศษ หน่วยบริการ และที่บ้านอย่างมีประสิทธิภาพ ส่งเสริมสนับสนุน และพัฒนาการจัดการศึกษาสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการพิเศษด้วยระบบ และรูปแบบที่หลากหลายเพื่อส่งเสริม สนับสนุนการจัดการศึกษาในสถานศึกษาแบบเรียนรวม และศูนย์การเรียนรู้ เฉพาะความพิการ ปรับปรุง และพัฒนากระบวนการวัดผล และประเมินผลตามสภาพจริง ส่งเสริมสนับสนุนการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาทักษะการอ่าน การเขียน การสื่อสาร การคิดคำนวณ การคิดวิเคราะห์ และคิดอย่างมีวิจารณญาณ ส่งเสริมสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาทักษะอาชีพ ทักษะการดำรงชีวิต ปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม จิตสาธารณะ และการดำรงชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ส่งเสริมสนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้เรียนมีทัศนคติที่ถูกต้องต่อการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ส่งเสริมสนับสนุนการใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารอย่างถูกต้อง เหมาะสม และสร้างสรรค์ ส่งเสริมสนับสนุนเทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา ส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนที่มีความต้องการพิเศษ ที่มีความสามารถในด้านวิชาการ ดนตรี กีฬา ศิลปะ และอื่น ๆ เพื่อยกระดับสู่ความเป็นเลิศพร้อมก้าวสู่สากล ส่งเสริมสนับสนุนการนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน จัดให้มีระบบการนิเทศ กำกับติดตาม ประเมินผลเชิงบูรณาการ สนับสนุนให้มีระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาที่เข้มแข็ง ส่งเสริมสนับสนุนให้หน่วยงานและสถานศึกษาจัดทำ รวบรวม ผลิต พัฒนา และเผยแพร่ สื่อ นวัตกรรม งานวิจัยทางการศึกษา ส่งเสริมสนับสนุนให้มีแนวทางการปฏิบัติ และมาตรการรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ และส่งเสริมสนับสนุนการจัดสภาพแวดล้อม และแหล่งเรียนรู้ให้เอื้อต่อการจัดการศึกษาต่อไป (สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ, 2560)

ทักษะการช่วยเหลือตนเองสำหรับผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาจะมีข้อจำกัด ในทักษะการดำรงชีวิตดังกล่าวเป็นอย่างมาก ได้แก่ การรับประทานอาหาร การแต่งกาย การจับถ้ำ การดูแลอนามัยตนเอง และการรับผิดชอบงานบ้าน ทักษะการช่วยเหลือตนเองนี้เป็นสิ่งจำเป็น สำหรับการดำเนินชีวิตอิสระของผู้เรียนได้เป็นอย่างดี หากผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ในชีวิตประจำวัน ได้เรียนรู้จากการฝึกปฏิบัติ และลงมือกระทำด้วยตนเองโดยผู้เรียนไม่เป็นภาระ ของผู้อื่น เพราะในชีวิตประจำวันมนุษย์เราต้องดำเนินชีวิตด้วยกิจวัตรประจำวันทั้งสิ้น ดังนั้น การเรียนรู้ที่จะฝึกทักษะการช่วยเหลือตนเองจึงเป็นสิ่งที่จำเป็นอย่างยิ่ง แต่ผู้เรียนกลุ่มที่มีความบกพร่องทางสติปัญญานี้จะมีข้อจำกัดในการเรียนรู้ที่ช้ากว่าผู้เรียนปกติ มีข้อจำกัดใน เรื่องของการจำ สมาสั้น มีปัญหาในการเรียนรู้ที่เป็นนามธรรม ตลอดจนการถ่ายโยงความรู้ ซึ่งผู้เรียน ที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาจะมีปัญหาเกือบทุกเรื่องในชีวิตประจำวัน เนื่องจากผู้เรียนมีเพดาน ในการเรียนรู้ ทำให้ไม่สามารถทำกิจกรรมหรือกิจวัตรประจำวันได้เท่ากับผู้เรียนปกติที่อยู่ในวัยเดียวกัน (สมพร หวานเสริม, 2559)

ผู้บริหารสถานศึกษา ถือว่าเป็นผู้นำทางวิชาการจึงต้องมีวิสัยทัศน์กว้างไกล มีแผนในการพัฒนา การศึกษาที่สอดคล้องกับนโยบายทุกระดับ และครอบคลุมภารกิจของสถานศึกษา มีการประเมิน ความต้องการจำเป็นของผู้ที่เกี่ยวข้อง หรือมีกระบวนการจัดทำแผนที่ถูกต้องให้แก่ผู้ที่มีส่วน เกี่ยวข้องในการจัดทำแผนทุกขั้นตอน มีการประชุมชี้แจงทำความเข้าใจกับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง โดยกำหนดมอบหมายผู้รับผิดชอบ และให้ครูนำไปสู่การปฏิบัติในชั้นเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ เกิดภาพความสำเร็จในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนอย่างเป็นรูปธรรมชัดเจน และต้องส่งเสริมครูให้ เข้าศึกษาฝึกอบรม ศึกษาน ปฏิบัติงานวิจัย และพัฒนา ประชุม เผยแพร่ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ผลงาน เพื่อ เพิ่มความรู้และประสบการณ์การทำงาน และความก้าวหน้าในวิชาชีพ มีการติดตาม ประเมินผลการพัฒนา มีการรายงานผลพัฒนา และนำผลการพัฒนาไปปรับปรุง ดังนั้นการพัฒนาครูจึงเป็นบทบาทหน้าที่ ของผู้บริหารที่ต้องหานวัตกรรมใหม่ ๆ มาพัฒนาความสามารถของครูเพื่อให้มีความรู้ มีทักษะ มีเจตคติในการจัดการเรียนรู้ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชัยยนต์ เพาพาน (2559) ที่กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นกลไกสำคัญและเป็นตัวแปรสำคัญในการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ และมีอิทธิพลสูงสุดต่อคุณภาพของผลลัพธ์ที่เกิดจากการบริหาร ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษา ในยุคศตวรรษที่ 21 จึงต้องมีคุณลักษณะโดดเด่นเหมาะสม มีความรู้เชิงทฤษฎี ทักษะ บทบาทหน้าที่ คุณธรรม และประสบการณ์ทางการบริหารการศึกษายุคใหม่ เพื่อนำพาสถานศึกษาให้ประสบผลสำเร็จ สามารถสนองตอบการแข่งขัน และทันสมัยเหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงของโลก

ศูนย์การศึกษาพิเศษเป็นสถานศึกษาของรัฐที่จัดการศึกษานอกระบบหรือตามอัธยาศัย ให้แก่คนพิการตั้งแต่แรกเกิดหรือพบความพิการจนตลอดชีวิต และจัดการศึกษาอบรมให้ความรู้

แก่ผู้ดูแลผู้เรียนพิการ ครู บุคลากร และชุมชน รวมทั้งจัดสื่อ เทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา สภาพปัญหาที่พบจากการรายงานผลการประเมินตนเองของศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดสุโขทัย (2560) มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียน การสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมีผลการประเมินอยู่ในระดับดี แต่มีจุดควรพัฒนาที่มีข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนยังไม่สอดคล้องกับความต้องการ พิเศษเฉพาะบุคคลที่ต้องเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้โดยการปฏิบัติจริงตามศักยภาพของผู้เรียน เลือกใช้เทคนิค วิธีการหรือแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย อีกทั้งต้องบูรณาการทักษะด้านต่าง ๆ ด้วย และ จากรายงานผลโครงการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดสุโขทัย (2560) คุณภาพผู้เรียนทักษะการช่วยเหลือตนเองในชีวิตประจำวัน พบว่า มีผลพัฒนาการต่ำที่สุดใน 7 ทักษะ ตามหลักสูตรการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มของศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดสุโขทัย ซึ่งมีค่าเฉลี่ย ร้อยละ 76.00 นอกจากนี้จากรายงานการประชุมประจำเดือนของบุคลากรศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำ จังหวัดสุโขทัย และจากการจัดสนทนากลุ่มคณะกรรมการบริหารงานวิชาการ (ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดสุโขทัย, 2560) พบปัญหาของครูศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดสุโขทัย และทราบ ถึง ความต้องการพัฒนาตนเองในเรื่องการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (Individualized Education Program : IEP) แผน การ สอน เฉพาะบุคคล (Individual Implementation Plan : IIP) แผนการให้บริการช่วยเหลือเฉพาะครอบครัว (Individualized Family Service Plan : IFSP) การเตรียมการจัดการเรียนรู้ การวิเคราะห์ผู้เรียน การเตรียมสื่อ และแหล่งเรียนรู้ เครื่องมือวัดผล ประเมินผล การผลิตสื่อ อีกทั้งในหลายปีที่ผ่านมา พบว่า บุคลากรของศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำ จังหวัดสุโขทัย มีการย้ายเข้าและย้ายออกบ่อยครั้งทำให้การจัดการเรียนการสอนในทักษะต่าง ๆ ของ ผู้เรียน ไม่ต่อเนื่อง ครูจบการศึกษาหลากหลายสาขาวิชา และจบไม่ตรงกับวิชาหรือทักษะ ที่รับผิดชอบสอนส่งผลให้การพัฒนาผู้เรียนยังไม่บรรลุตามจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมที่กำหนดไว้ใน แผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (Individualized Education Program : IEP) (ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดสุโขทัย, 2559)

จากความเป็นมา ความสำคัญ ความจำเป็นและสภาพปัญหาข้างต้น ผู้วิจัยได้ศึกษาและ นำทฤษฎีระบบซึ่งเป็นทฤษฎีที่เข้าใจง่าย มีขั้นตอนชัดเจนเป็นรูปธรรม ประกอบด้วย ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ ผลลัพธ์ และข้อมูลย้อนกลับ และเป็นระบบเปิด (Open System) ที่มีปฏิสัมพันธ์กัน มาใช้เป็นแนวทางในการบริหารจัดการศึกษา และสร้างรูปแบบการบริหารเพื่อพัฒนาครูในการจัด การเรียนรู้ทักษะการช่วยเหลือตนเองสำหรับผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ศูนย์การศึกษา พิเศษ ประจำจังหวัดสุโขทัย มาเป็นแนวทางในการพัฒนาครูซึ่งมีเป้าหมายสำคัญเพื่อพัฒนาครูให้มี ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ เป็นครูมืออาชีพที่มีทั้งความรู้ ทักษะ และเจตคติในการจัดการเรียนรู้

ตลอดจนพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้บรรลุตามจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมที่กำหนดไว้ในแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (Individualized Education Program : IEP) ส่งผลให้ผู้เรียนมีทักษะที่ใช้ในการดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมอย่างมีความสุขต่อไป

### วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาองค์ประกอบของรูปแบบการบริหารเพื่อพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้ทักษะการช่วยเหลือตนเองสำหรับผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดสุโขทัย
2. เพื่อสร้างรูปแบบการบริหารเพื่อพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้ทักษะการช่วยเหลือตนเองสำหรับผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดสุโขทัย
3. เพื่อประเมินความเป็นไปได้ในการนำรูปแบบการบริหารเพื่อพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้ทักษะการช่วยเหลือตนเอง สำหรับผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดสุโขทัย ไปใช้กับศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดอื่น

### ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัย ดังนี้

#### ด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้มุ่งพัฒนารูปแบบการบริหารเพื่อพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้ทักษะการช่วยเหลือตนเองสำหรับผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดสุโขทัย

#### ด้านแหล่งข้อมูล/กลุ่มเป้าหมาย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยกำหนดแหล่งข้อมูล/กลุ่มเป้าหมาย ซึ่งแบ่งออกตามระยะของการวิจัย เรื่องการพัฒนารูปแบบการบริหารเพื่อพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้ทักษะการช่วยเหลือตนเองสำหรับผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดสุโขทัย มีทั้งหมด 3 ระยะ ดังต่อไปนี้

**ระยะที่ 1** การศึกษาองค์ประกอบของรูปแบบการบริหารเพื่อพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้ทักษะการช่วยเหลือตนเองสำหรับผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดสุโขทัย

ผู้วิจัยกำหนดแหล่งข้อมูล/กลุ่มเป้าหมาย และตัวแปรที่ศึกษาของการวิจัยระยะที่ 1 โดยแบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

### ขั้นที่ 1.1 การศึกษาเอกสาร วรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

**แหล่งข้อมูล** ได้แก่ เอกสาร วรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวคิดของรูปแบบและการพัฒนารูปแบบ ทฤษฎีทางการบริหาร การพัฒนาครู การจัดการเรียนรู้ของครู ทักษะการช่วยเหลือตนเอง ผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา และเทคนิคการจัดการเรียนรู้สำหรับผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา

**ประเด็นที่มุ่งศึกษา** คือ ข้อมูลพื้นฐานองค์ประกอบของรูปแบบการบริหารเพื่อพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้ทักษะการช่วยเหลือตนเองสำหรับผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา

### ขั้นที่ 1.2 การสัมภาษณ์

**กลุ่มเป้าหมาย** ได้แก่ ครู และผู้ปกครอง ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ปีการศึกษา 2560 จำนวน 20 คน ได้แก่ 1) ครู จำนวน 10 คน ที่มีคุณสมบัติ ดังนี้ (1) จบการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป (2) ปฏิบัติหน้าที่สอนที่ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดสุโขทัย (3) มีประสบการณ์ในการสอนผู้เรียนที่เป็นเด็กพิเศษหรือเด็กพิการ ไม่น้อยกว่า 5 ปี และ 2) ผู้ปกครอง จำนวน 10 คน ที่เป็นผู้พาผู้เรียนมารับบริการที่ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดสุโขทัย อย่างสม่ำเสมอติดต่อกันไม่น้อยกว่า 2 ปีการศึกษา

**ประเด็นที่มุ่งศึกษา** คือ ข้อมูลความต้องการรูปแบบการบริหารเพื่อพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้ และแนวทางการบริหารเพื่อพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้ทักษะการช่วยเหลือตนเองสำหรับผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา

### ขั้นที่ 1.3 การจัดสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ

**กลุ่มเป้าหมาย** ได้แก่ อาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา และผู้ทรงคุณวุฒิ ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ปีการศึกษา 2560 จำนวน 9 คน ประกอบด้วย 1) อาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษา จำนวน 4 คน ต้องเป็นผู้ที่มีผลงานทางวิชาการเกี่ยวกับการบริหารเพื่อพัฒนาครูการจัดการเรียนรู้ของครู 2) ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 3 คน ที่มีคุณสมบัติ (1) จบการศึกษาระดับปริญญาเอก หรือมีวิทยฐานะผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ (2) มีประสบการณ์เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการศึกษาสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการพิเศษ (3) เป็นผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ 3) ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 2 คน ที่มีคุณสมบัติ (1) เคยเป็นผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ (2) มีประสบการณ์เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการศึกษาสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการพิเศษไม่น้อยกว่า 20 ปี

**ประเด็นที่มุ่งศึกษา** คือ องค์ประกอบของรูปแบบการบริหารเพื่อพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้ทักษะการช่วยเหลือตนเองสำหรับผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดสุโขทัย

**ระยะที่ 2 การสร้างรูปแบบการบริหารเพื่อพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้ ทักษะการช่วยเหลือตนเองสำหรับผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดสุโขทัย**

ผู้วิจัยกำหนดแหล่งข้อมูล/กลุ่มเป้าหมาย และตัวแปรที่ศึกษาของการวิจัย ระยะที่ 2 แบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

**ขั้นที่ 2.1** ขกร่างรูปแบบการบริหารเพื่อพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้ทักษะการช่วยเหลือตนเองสำหรับผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดสุโขทัย ผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้

**แหล่งข้อมูล** ได้แก่ 1) ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเอกสาร วรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 2) การสัมภาษณ์ครูและผู้ปกครอง และ 3) การจัดสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ

**ประเด็นที่มุ่งศึกษา** คือ ความเป็นไปได้ของร่างรูปแบบการบริหารเพื่อพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้ทักษะการช่วยเหลือตนเองสำหรับผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดสุโขทัย

**ขั้นที่ 2.2** ตรวจสอบความเหมาะสมของร่างรูปแบบการบริหารเพื่อพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้ทักษะการช่วยเหลือตนเองสำหรับผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดสุโขทัย ผู้วิจัยดำเนินการวิจัย โดยการจัดประชุมผู้ทรงคุณวุฒิ

**กลุ่มเป้าหมาย** ได้แก่ อาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา และผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ปีการศึกษา 2560 จำนวน 11 คน ประกอบด้วย 1) อาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษา จำนวน 5 คน ที่มีผลงานทางวิชาการเกี่ยวกับการบริหารเพื่อพัฒนาครู การจัดการเรียนรู้ของครู และเกี่ยวกับการจัดการศึกษาพิเศษ 2) ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 4 คน ที่มีคุณสมบัติ (1) จบการศึกษาระดับปริญญาเอก หรือมีวิทยฐานะผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ (2) มีประสบการณ์เกี่ยวกับการบริหารจัดการศึกษาสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการพิเศษ (3) เป็นผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ 3) ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 2 คน ที่มีคุณสมบัติ (1) เคยเป็นผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ (2) มีประสบการณ์เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการพิเศษไม่น้อยกว่า 20 ปี

**ประเด็นที่มุ่งศึกษา** คือ ความเหมาะสมของร่างรูปแบบการบริหารเพื่อพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้ทักษะการช่วยเหลือตนเองสำหรับผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดสุโขทัย

**ขั้นที่ 2.3** ทดลองใช้รูปแบบการบริหารเพื่อพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้ทักษะการช่วยเหลือตนเองสำหรับผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดสุโขทัย

**แหล่งข้อมูล/กลุ่มเป้าหมาย** ได้แก่ ครู ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ปีการศึกษา 2561 จำนวน 9 คน ที่มีคุณสมบัติดังนี้ 1) จบการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป 2) ปฏิบัติหน้าที่สอนที่หน่วยบริการของศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดสุโขทัย 3) มีแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (Individualized Education Program : IEP) สำหรับผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา

**ประเด็นที่มุ่งศึกษา** คือ ทดลองใช้รูปแบบฯ เพื่อศึกษาระดับความสามารถของครูในการจัดการเรียนรู้ทักษะการช่วยเหลือตนเองสำหรับผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดสุโขทัย

**ระยะที่ 3 การประเมินความเป็นไปได้ในการนำรูปแบบการบริหารเพื่อพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้ทักษะการช่วยเหลือตนเอง สำหรับผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดสุโขทัย ไปใช้กับศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดอื่น**

ระยะนี้เป็นการประเมินความเป็นไปได้ในการนำรูปแบบการบริหารเพื่อพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้ทักษะการช่วยเหลือตนเองสำหรับผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดสุโขทัย ไปใช้กับศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดอื่น ๆ

**แหล่งข้อมูล/กลุ่มเป้าหมาย** ได้แก่ ผู้อำนวยการและครู ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ปีการศึกษา 2561 จำนวน 180 คน จาก 4 ภูมิภาค โดยเลือกมาภูมิภาคละ 5 จังหวัด พิจารณาจากศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดที่มีบริบทใกล้เคียงกับศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดสุโขทัย ทั้งหมด 20 แห่ง ที่มีคุณสมบัติดังนี้ 1) เป็นศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดเหมือนกันไม่ใช่ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 2) เป็นศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดที่มีการให้บริการช่วยเหลือในระยะแรกเริ่มตามแนวทางของสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ 3) เป็นศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดที่มีผู้อำนวยการที่มีตัวตน ณ วันที่ให้ข้อมูล ซึ่งไม่ใช่ผู้ที่รักษาการแทน 4) เป็นศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัด ที่ผู้อำนวยการและครูยินดีและสนใจในการให้ข้อมูลตามแบบประเมินความเป็นไปได้ในการนำรูปแบบฯ ไปใช้ โดยผู้ให้ข้อมูลเป็นผู้อำนวยการของศูนย์การศึกษาพิเศษทั้ง 20 แห่ง จำนวน 20 คน และครูที่ปฏิบัติการสอนที่มีแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (Individualized Education Program : IEP) ผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาของศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัด แห่งละ 8 คน จำนวน 160 คน รวมทั้งสิ้น 180 คน

**ประเด็นที่มุ่งศึกษา** คือ ความเป็นไปได้ในการนำรูปแบบการบริหารเพื่อพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้ทักษะการช่วยเหลือตนเองสำหรับผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดสุโขทัย ไปใช้กับศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดอื่น ๆ

## นิยามศัพท์เฉพาะ

1. รูปแบบการบริหารเพื่อพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้ทักษะการช่วยเหลือตนเองสำหรับผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา หมายถึง ชุดองค์ประกอบของการบริหารเพื่อพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้เพื่อให้ครูมีความรู้ มีทักษะ และมีเจตคติในการจัดการเรียนรู้เกี่ยวกับทักษะการช่วยเหลือตนเองสำหรับผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา 1) ด้านการเตรียมการสอน 2) ด้านการนำเข้าสู่บทเรียน 3) ด้านการจัดการเรียนรู้ 4) ด้านการประเมิน และสรุปผล ซึ่งเป็นการนำแนวคิดทฤษฎีระบบมาประยุกต์ใช้เป็นหลักการในการสร้างรูปแบบให้เป็นรูปธรรมและมีเป้าหมายชัดเจน มีทั้งหมด 5 องค์ประกอบ ดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 หลักการของรูปแบบ หมายถึง การนำแนวคิดทฤษฎีระบบ ประกอบด้วย ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ ผลลัพธ์และข้อมูลย้อนกลับ มาประยุกต์ใช้ในการพัฒนารูปแบบการบริหารเพื่อพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้ทักษะการช่วยเหลือตนเองสำหรับผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดสุโขทัย อย่างเป็นรูปธรรมและมีเป้าหมายชัดเจน

องค์ประกอบที่ 2 จุดมุ่งหมายของรูปแบบ หมายถึง ความคาดหวังที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับครูโดยครูต้องมีความสามารถในการจัดการเรียนรู้ทักษะการช่วยเหลือตนเองสำหรับผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ได้แก่ มีความรู้ มีทักษะ และมีเจตคติในการจัดการเรียนรู้ทักษะการช่วยเหลือตนเองในด้านการเตรียมการสอน ด้านการนำเข้าสู่บทเรียน ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านการประเมิน และสรุปผล นอกจากนี้มุ่งพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนให้มีทักษะการช่วยเหลือตนเองดีขึ้น

องค์ประกอบที่ 3 ปัจจัยนำเข้า หมายถึง ทรัพยากรต่าง ๆ ที่ส่งผลต่อการบริหารเพื่อพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้ทักษะการช่วยเหลือตนเองสำหรับผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ประกอบด้วย 1) ด้านบุคลากร 2) ด้านงบประมาณ 3) ด้านวัสดุ สื่อ และแหล่งเรียนรู้ 4) ด้านการบริหารจัดการ

องค์ประกอบที่ 4 กระบวนการ หมายถึง ขั้นตอนการบริหารเพื่อพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้ทักษะการช่วยเหลือตนเองสำหรับผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นที่ 1 การวางแผน และสร้างแรงจูงใจ ขั้นที่ 2 การฝึกอบรม ขั้นที่ 3 การนำไปสู่ปฏิบัติ ขั้นที่ 4 การนิเทศ ติดตาม และประเมินผล ขั้นที่ 5 การแลกเปลี่ยนเรียนรู้

องค์ประกอบที่ 5 ผลลัพธ์ หมายถึง ความสามารถของครูในการจัดการเรียนรู้ทักษะการช่วยเหลือตนเองสำหรับผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา มีความรู้ มีทักษะ และเจตคติในการจัดการเรียนรู้ ด้านการเตรียมการสอน ด้านการนำเข้าสู่บทเรียน ด้านการจัดการเรียนรู้ และด้านการประเมิน และสรุปผล แล้วให้สะท้อนผลเป็นข้อมูลย้อนกลับเพื่อปรับปรุงแก้ไขต่อไป

**2. ความสามารถของครู** หมายถึง ความรู้ ทักษะ และเจตคติของครูในการจัดการเรียนรู้ ทักษะการช่วยเหลือตนเองสำหรับผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาในการเตรียมการสอน ด้านการนำเข้าสู่บทเรียน ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านการประเมิน และสรุปผล

**ความรู้** หมายถึง คะแนนที่ได้จากการทำแบบทดสอบวัดความรู้ของครูในการจัดการเรียนรู้ ทักษะการช่วยเหลือตนเองสำหรับผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ชนิดเลือกตอบแบบปรนัย จำนวน 40 ข้อ

**ทักษะ** หมายถึง คะแนนที่ได้จากการประเมินทักษะการปฏิบัติของครูในการจัดการเรียนรู้ ทักษะการช่วยเหลือตนเองสำหรับผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา

**เจตคติ** หมายถึง คะแนนที่ได้จากการทำแบบวัดเจตคติของครู ซึ่งเป็นแบบวัดความคิดเห็น เกี่ยวกับความรู้สึกลึกซึ้งทั้งทางบวก และทางลบในการจัดการเรียนรู้ ทักษะการช่วยเหลือตนเองสำหรับผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา

**3. ทักษะการช่วยเหลือตนเอง** หมายถึง ความสามารถในการทำกิจกรรมที่จำเป็นในการดำเนินชีวิต อย่างอิสระในชีวิตประจำวัน คือ 1) การรับประทานอาหาร ประกอบด้วย การเคี้ยว การใช้ช้อนส้อม การใช้ช้อนส้อม มารยาทในการรับประทานอาหาร 2) การแต่งกาย ประกอบด้วย การถอด-สวมถุงเท้า รองเท้า กระโปรง กางเกง และเสื้อ 3) การขับถ่าย ประกอบด้วย การทำความสะอาดหลังขับถ่าย การใช้ห้องน้ำในที่อยู่อาศัย การใช้ห้องน้ำในที่สาธารณะ 4) การดูแลสุขอนามัย ประกอบด้วย การทำความสะอาดมือ และเท้า การทำความสะอาดหน้า การแปรงฟัน การอาบน้ำ การหวีผม และการสระผม และ 5) การรับผิดชอบงานบ้าน ประกอบด้วย การปู และเก็บที่นอน การจัดเก็บสิ่งของเครื่องใช้ การจัด และทำความสะอาดโต๊ะอาหาร และการทำความสะอาดภาชนะต่าง ๆ หลังรับประทานอาหาร

**4. ผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา** หมายถึง ผู้เรียนที่มีความจำกัดชัดเจนในการปฏิบัติตน ซึ่งมีลักษณะเฉพาะ คือ ความสามารถทางสติปัญญาดำกว่าเกณฑ์เฉลี่ยอย่างมีนัยสำคัญ รวมกับความจำกัดของทักษะการปรับตัวอีกอย่างน้อย 2 ทักษะจาก 10 ทักษะ ได้แก่ การสื่อความหมาย การดูแลตนเอง การดำรงชีวิตภายในบ้าน ทักษะทางสังคม/การมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น การรู้จักใช้ทรัพยากรในชุมชน การรู้จักดูแลควบคุมตนเอง การนำความรู้มาใช้ในชีวิตประจำวัน การทำงาน การใช้เวลาว่าง การรักษาสุขภาพอนามัย และความปลอดภัย ทั้งนี้จะแสดงอาการดังกล่าว ก่อนอายุ 18 ปี

**5. ความเป็นไปได้** หมายถึง ค่าเฉลี่ยของคะแนนการประเมินของผู้อำนวยการ และครู ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดอื่น ๆ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ อยู่ในระดับมากขึ้นไปหรือมีค่าตั้งแต่ 3.51 ขึ้นไป ในการนำรูปแบบการบริหารเพื่อพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้ ทักษะการช่วยเหลือตนเองสำหรับผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัด สุโขทัย ไปใช้

## ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ได้รูปแบบการบริหารเพื่อพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้ทักษะการช่วยเหลือตนเองสำหรับผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดสุโขทัย ที่ใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาครูได้อย่างมีประสิทธิภาพ
2. รูปแบบการบริหารเพื่อพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้ทักษะการช่วยเหลือตนเองสำหรับผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดสุโขทัย ที่ใช้เป็นเครื่องมือในการกำหนดนโยบายทางการศึกษาสำหรับผู้เรียนพิการไปสู่การปฏิบัติได้อย่างทั่วถึง
3. กระบวนการวิจัยรูปแบบการบริหารเพื่อพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้ทักษะการช่วยเหลือตนเองสำหรับผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดสุโขทัย ใช้เป็นแนวทางในการนำไปใช้ เพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาสำหรับผู้เรียนพิการทุกประเภทความพิการ ให้ได้เต็มตามศักยภาพอันจะนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพ และมาตรฐานการศึกษาที่ต้องการต่อไป